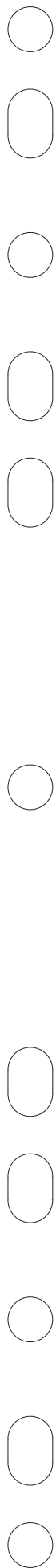

**HOU
HSIAO-
-HSIEN**

Režisér

Hou Hsiao-hsien (侯孝賢)

Hou Hsiao-hsien je nejslavnějším představitelem tchajwanské „nové vlny“ a zároveň patří k nejslavnějším světovým režisérům současnosti.

Narodil se v roce 1947 na jihu Číny v rodině příslušníků menšiny Hakka. Krátce na to jeho rodiče následovali kuomintangskou vládu na Tchajwan, kde Hou Hsiao-hsien vyrostl. V roce 1972 absolvoval studium filmu na Tchajwanské národní akademii umění a začal pracovat jako asistent režie, scenárista a režisér.

Ve svých filmech si od počátku klade otázku, co znamená být Tchajwanec a jaký je osud čínské kultury v současné době. Téma národní, kulturní i politické identity se pak prolíná celým jeho dílem, které i proto mělo vždy na Tchajwanu velký divácký ohlas. V roce 1989 vzniklo *Město smutku*, film inspirovaný bolestnými událostmi z nedávných dějin Tchajwanu, o nichž mluvit bylo v té době tabu. Na festivalu v Benátkách snímek získal Zlatého lva za nejlepší film.

Hou Hsiao-hsienovu světovou slávu potvrdily i další filmy *Loutkář* (1993) a *Květy Šanghaje* (1998). V anketě filmové kritiky časopisu *The Village Voice* byl Hou zvolen režisérem desetiletí pro 90. léta. Za svůj velký vzor jej považuje například americký filmový režisér Jim Jarmush.

Na festivalu v Cannes v roce 2015 získal cenu za nejlepší režii za historický velkoformát *Assassin* inspirovaný čínskou novelou z doby dynastie Tchang.

Kromě režie se Hou Hsiao-hsien zabývá i psaním scénářů, produkcí a kompozicí filmových písní. V několika filmech také sám hrál.

Hou Hsiao-hsien používá příznačnou filmovou řeč: volí přirozené prostředí a autentické herectví, pečlivě komponované obrazy minimálně zatěžuje mluveným slovem, používá zvláštní nasvícení scény a dlouhé, pomalé záběry statickou či jen pomalu klouzající kamerou s teleobjektivem, která je umístěna daleko od objektu.

Jeho typická scéna je excentricky komponovaná a zaznamenaná jakoby očima náhodného svědka. Vyniká prostorovou hloubkou s několika za sebou jdoucími plány, z nichž jen ten střední je ostře nasvícen. Po stranách přechází do rozostřeného temného popředí, které je tvořeno okolními zdmi, ostěním dveří či závěsy, a pokračuje do hloubky pozadí. Tam je další prostorový plán, jiná místnost, barevné sklo oken, žaluzie či průhled do ulice, kde se odehrává jiný, nezávislý děj.

Takové snímání připomíná pohled z temna sálu na nasvícené jeviště, na němž se pohybují herci před několika plány dalších kulis, a vzbuzuje tak divadelní napětí. V pozdějších dílech režisér přidává šerosvit a bohatou škálu jemně sladěných sytých barev. Střídmost v dynamice ve spojení s minimalistickým dějem a meditativní atmosférou dotváří Houův příznačný „zenový“ záběr. Zatímco Hou sám se shlédl ve stylu tichých „malých mistrovských kousků“ japonského klasika Yasujiró Ozua, mnozí dnešní filmoví tvůrci mluví o „Houově stylu“. Pro jeho svérázný režisérský rukopis se vžil termín magický realismus.

Scenáristka a spisovatelka Chu Tien-wen (朱天文)

S režisérem Hou Hsiao-hsienem úzce spolupracuje spisovatelka a scenáristka Chu Tien-wen (nar. 1956), dnes uznávaná jako jedna z nejvýraznějších autorských osobností tchajwanské literatury.

Chu Tien-wen pochází z rodiny, v níž má literární tvorba tradici, její otec byl známý spisovatel Chu Hsi-ning, matka je literární překladatelka a také její sestry se věnují literatuře. Chu Tien-wen studovala historii na Tamkangské univerzitě. Již na střední škole napsala svůj první román a rozhodla se pro literární dráhu.

Mezi uznávané autory se dostala v roce 1990 sbírkou povídek o životě mladých lidí v Tchaj-peji nazvané *Nádhera fin-de-siècle* (世紀末的華麗). Poprvé zde rozvinula svůj osobitý styl, v němž je potlačena dějovost a příběh založený především na vnitřních rozporech a krizích hrdinů je nesen detaily všední skutečnosti zachycenými strhujícím způsobem. Výsledkem je ambivalentní obraz světa, fascinující a zároveň prázdný, krásný a krutý, naplněný touhami, zklamáním i nadějí.

Subjektivní zkušenost hrdinů vyjevovaná líčením smyslově působivých detailů spolu se střídáním, přesným jazykem ozvláštňovaným neformálními mluvenými prvky – to vše jsou vlastnosti, jaké známe také z tradiční čínské literatury a Chu Tien-wen je právem řazena do „živého proudu čínské literátské tradice“.

Chu Tien-wenino vidění světa má také filmové kvality a dokonale souzní s pohledem Hou Hsiao-hsienovým. Začali spolupracovat již v roce 1981 a řada Houových filmů adaptuje její literární díla. Napsala mj. scénář pro *Město smutku* (1989). Naposledy se podílela na adaptaci tchangské novely ve filmu *Assassin* (2015).

